

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.05056 Міжнародні економічні відносини
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій)
(назва магістерської програми)

на тему: «Основні напрямки розвитку зовнішньоекономічних зв'язків
Одеського регіону в контексті світових інтеграційних процесів»

(назва теми)

Виконавець:

студентка 64 групи факультету
Міжнародної економіки
Гезалян Інга Арманівна

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Сукач Ольга Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що для України розвиток світових інтеграційних процесів – це нові можливості та шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентної спроможності вітчизняного товаровиробника та вихід на світові ринки.

Мета роботи: дослідження основних характеристик зовнішньоекономічних зв'язків, оцінка їхнього сучасного стану у порівнянні з минулими роками, визначення перспективних напрямків розвитку Одеського регіону та надання подальших рекомендацій.

Для досягнення встановленої мети було поставлено наступні **задачі**:

- розкрити економічний зміст понятійно-термінологічної бази та форм зовнішньоекономічних зв'язків регіону;
- узагальнити фактори впливу на регіональні зовнішньоекономічні зв'язки за умов активізації світових інтеграційних процесів
- дослідити методичні засади оцінювання зовнішньоекономічних зв'язків регіону;
- проаналізувати стан та проблеми зовнішньоекономічних та міжнародних інвестиційних зв'язків Одеського регіону в сучасних інтеграційних процесах;
- сформулювати напрямки удосконалення зовнішньоекономічних зв'язків Одеського регіону в контексті світових інтеграційних процесів;
- запропонувати перспективні шляхи розвитку зовнішньоекономічних зв'язків Одеського регіону з ЄС.

Об'єктом дослідження є процес розвитку зовнішньоекономічної діяльності Одеського регіону за умов світової інтеграції.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних положень і прикладних аспектів удосконалення зовнішньоекономічних відносин Одеського регіону в світових інтеграційних процесах.

Кваліфікаційна робота ґрунтується на використанні комплексу **загальнонаукових та спеціальних прийомів і методів наукового пізнання**. Поєднання методів історичного та логічного, узагальнення та класифікації, наукової абстракції були застосовані в дослідженні теоретичних положень зовнішньоекономічних зв'язків регіонів. Із спеціальних методів наукового пізнання використано методи економічного аналізу (в процесі аналізу зовнішньоекономічної діяльності Одеського регіону), графічний (для наочного схематичного зображення результатів дослідження), табличний методи (подання результатів зведення та групування аналітичних даних зовнішньоекономічних зв'язків Одеського регіону); математико-статистичний метод (при прогнозуванні динаміки економічних показників за допомогою трендової моделі).

Інформаційну базу дослідження склали офіційні дані Державного комітету статистики Одеського регіону, закони та нормативні акти Верховної Ради України, матеріали монографічних досліджень вітчизняних та закордонних вчених-економістів.

Усі розрахунки в науковій роботі здійснено за допомогою комп'ютерної програми Microsoft Excel, прогнозування при використанні математико-статистичного пакету STATISTICA 8, а обробка інформації – Microsoft Word.

Основні положення та результати дослідження доповідались автором та схвалені та наступних конференціях:

Гезалян І.А., Єврорегіон Нижній Дунай: перспективи для Одеського регіону / І.А. Гезалян // Двадцять перші економіко-правові дискусії: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Львів, 2017. – 151 с. – с. 84-85.

Гезальян І.А., Аналіз міжнародних інвестиційних зв'язків Одеського регіону із країнами ЄС / І.А. Гезальян // «Досягнення і проблеми сучасної економічної науки»: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції економічного спрямування. – Тернопіль, 2017. – 94 с. – с. 11-14.

Структура дипломної роботи включає зміст, вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел із п'ятдесяти найменувань. Загальний обсяг 76 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто теоретичні аспекти зовнішньоекономічних зв'язків регіонів України, чинники, які впливають на них, а також наведено методику їхньої оцінки.

У другому розділі проаналізовано зовнішньоторговельні зв'язки Одеського регіону в контексті світових інтеграційних процесів, розглянуто проблеми та чинники здійснення цих зовнішньоекономічних зв'язків, а також проведено аналіз міжнародних інвестиційних зв'язків Одеського регіону із країнами ЄС.

У третьому розділі запропоновано основні напрями формування ефективних зовнішньоекономічних зв'язків Одеського регіону в умовах європейської інтеграції, розглянуто напрями розвитку інвестиційного потенціалу Одеського регіону та перспективи розвитку зовнішньоекономічних зв'язків Одеського регіону з ЄС.

ВИСНОВКИ

Одним із важливих напрямків євроінтеграційного виміру є участь в діяльності міжнародних європейських об'єднань та організацій. Спільними зусиллями слід прагнути якомога повнішої реалізації завдань, поставлених при входженні Одеської області до складу єврорегіону "Нижній Дунай". До того ж, у 2014 р. в Одеській області здійснювалась реалізація трьох значних

проектів, які фінансуються Європейським Союзом: проект «Міжнародний студентський центр туризму і рекреації: шлях до здоров'я нації», фінансування 1 780 тис. євро; проект «Мережа Чорного моря для сталого туризму – стратегія розвитку загального маркетингу в Чорноморському регіоні»; проект «Розвиток сталого туризму в регіоні «Нижній Дунай». Реалізується в рамках спільної операційної програми «Румунія – Україна – Республіка Молдова» задля налагодження співробітництва туроператорів країн-учасниць проекту з метою створення транскордонних маршрутів та популяризації місцевих історичних та культурних пам'яток.

Виходячи з наявних об'єктивних передумов та реальних конкурентних переваг - геополітичного розташування, природних, економічних, трудових та наукових ресурсів, а також тенденцій соціального та економічного розвитку території, протягом дослідження було визначено основні такі стратегічні пріоритети Одеського регіону. Природно-рекреаційний потенціал Приморських регіонів України є надзвичайно потужним. З найбільш актуального: у Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року серед сильних сторін області названо появу нових видів туризму («сільського», «зеленого» туризму).

Враховуючи особливості галузі та її роль у процесах економічних і соціальних перетворень, зростання промислового та сільськогосподарського виробництва, збільшення обсягів будівництва, пожвавлення ділової активності населення, транспортна політика регіону спрямовуватиметься на задоволення зростаючих потреб суспільства шляхом ефективного використання транспортно-географічних переваг області у загальнодержавних інтересах для розширення експорту транспортних послуг.

З ключових тенденцій розвитку промисловості: наближення підприємств з переробки сільськогосподарської сировини до місць її виробництва; розвиток невеликих виробництв з високим рівнем технічного

оснащення, широким застосуванням малогабаритного устаткування та збірних модулів; впровадження нових наукоємних технологій, входження на ринок інформаційних технологій. Інноваційна продукція та підприємства, які її виробляють, повинні мати державну підтримку на зовнішніх ринках, особливо у сфері захисту інтелектуальної власності. Таким чином ми забезпечимо постійний, потенційно прибутковий розвиток області.